Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week : **6** fr. per jaar.
Twee " " **5** "
Een " " **4** "

Een blad afzonderlijk **10** centiemen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : **15** centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad, 1 frank den drukregel.

TONGEREN, DEN 28 OCTOBER 1905.

Wat zijn Vrienden ?

Ja, dat is nu eene vraag welke al langs om moeilijker wordt om beantwoorden.

Vrienden ! Vindt men hedendaags nog wel ware vrienden ?

Dit valt sterk te betwijfelen !

De geldzucht, de broodnijd, de baatzucht onzer eeuw, hebben de edele gevoelens der vriendschap uit 's menschen hert verdreven.

Nooit genoeg ! dit is bij velen de leus in al hunne handelingen.

Het is maar al te waar dat het mensch dom meer en meer naar het materialism overhelt. De edele voldoening die geen stoffelijk genot kan evenaren, bestaat zelfs, volgens velen zeggen, niet. Alles, roepen zij uit, is maar intrest ! Dus is er volgens dezen geene moraal meer : geest en hert worden alleen geleid door de stof ! — Edele menschheid ! !

Wat er ook van zij, zulk spreken bevestigt het hooger staande gezegde.

Voor een woord te kort of te lang gemeten wordt men heden plotselings van vriend als vijand uitgeroepen, beknibbeld, bezwadderd en bevuild.

Bij anderen gaat het zoo : zoolang ge hun uwe schouders biedt om zichzelven te verheffen, zoolang ook lachen zij u vriendelijk tegen, doch wee u wanneer zij uwe diensten niet meer noodig hebben ; dan eerst gaan de oogen open om al het ledige te zien eener goedzakkige slaafschheid !

Anderen nog schijnen u te bevoordeeligen : maar zij denken eerst op hun eigen zelven. Al hunne vriendschap is niets dan berekening, en breekt eens de dag aan dat zij u niet meer kunnen uitbuiten, dan weer gaan de oogen open om te zien hoe groot het getal der valsche menschen op deze wereld is.

Bij ho derden lieden is men welkom voor het geld en in verhouding met den verkoop of het verteer. De vriendschap die men er geniet, is aandoenlijk ; doch, houdt gij op met hen te bevoordeeligen, ras in de wind gedraaid en niet één goed woord wordt nog over uwen persoon gesproken.

Een vlaamsche dichter schreef :

Ik zal mij niet veel vrienden maken,
Omdat men niet veel vrienden vindt.

Hij ook dus wist ervan te spreken. Doch het volgende spreekwoord is nog krachtiger :

« Wie een vriend gevonden heeft, heeft een schat gevonden ! » — Versta dit wel, waarde lezer ; daar liggen twee waarheden in opgesloten : eene schat vinden is een zeldzaamheid, eenen schat vinden is tevens een geluk.

Men weze dus voorzichtig in den omgang met vreemde menschen. Voorzichtigheid in 't spreken is sterk aan te prijzen. Immers, er zijn er altijd die de lafheid zoover drijven, wanneer zij met hunne vrienden in oneenigheid geraken, de hun toevertrouwde geheimen openbaar te maken om hunne oude gezellen diep te vernederen.

Niet genoeg bescheiden kan men zijn in 't spreken. Zwijgen kan niet verbeterd worden en wat maar één weet zal geen tweede voortvertellen.

Mogen deze overdenkingen aan velen nuttig wezen. X.

Misdadigers als uitvinders.

De eenzaamheid geeft iemand gelegenheid tot denken, tot nadenken ; zij is er zelfs zoo goed als zeker de aanleiding toe, dat men er toe komt te denken over dingen waarmee men zich anders misschien in het geheel niet zou hebben bezig gehouden.

En daarom is het niet zoo wonderlijk te vernemen, dat meermalen misdadigers, terwijl zij in de gevangenis hunne misdaad boetten, daar de eene of andere voor de menschheid nuttige uitvinding hebben gedaan.

Zoo ontving bij voorbeeld de Engelschman Charles Filer voor het patentrecht van eene nieuwe naaimachine, die hij had uitgevonden toen hij eene straf uitzat over hem uitgesproken wegens inbraak 15 000 p. st. Deze naaimachiene is nu reeds in dertig landen gepatenteerd. Filer is nog maar 21 jaar, reeds betrekkelijk rijk en heeft goede kans nog rijker te worden, want wanneer hij reeds in Engeland voor zijn patent 15,000 p. st. heeft gekregen, zal hij in andere landen daar ook wel een aardig sommeke voor ontvangen.

Naar hij zelf toegeeft, dankt hij zijn vermogen aan het feit, dat hij in de gevangenis werk kreeg in de schoenmakerswerkplaats, en hier kwam hij op de gedachte van zijne uitvinding, toen hij er naar streefde, zijnen arbeid te vergemakkelijken.

In de gevangenis van de Vereenigde Staten, hebben de misdadigers, in het algemeen veel meer gelegenheid hunne kennis te benutten en uit te breiden, dan in de gevangenissen van andere landen, en een gevolg daarvan is het verrassend groote aantal misdadigers, die door uitvindingen op verschillend gebied naam gemaakt hebben.

Zoo werd voor eenige jaren door bemiddeling van een agent, een patent voor een rijwielschroef verkocht, die een tuchthuisboef, een zekere Hammond, had uitgevonden. Het patent werd door een rijwielfabriek voor 20,000 dollars gekocht.

Met dit geld richtte Hammond, een vroegere agent voor een rijwielenfabriek, die zich schuldig had gemaakt aan valschheid in geschrift, eene nieuwe zaak in, deed schitterende zaken en was spoedig in de gelegenheid de firma, die hij door zijn bedrog vroeger schade had berokkend, het geheele bedrag daarvan terug te betalen.

In een groot machinefabriek in Pittsburg werd voor korten tijd eene machine aangeboden ter vervaardiging van nestels voor veters waarmee men 25 percent aan arbeid en 30 percent aan kosten zou kunnen besparen. Deze machine was ook van een tuchthuisboef, Wandson geheeten, die daarmee een aardig fortuintje had kunnen verdienen.

Maar zooals zooveel andere uitvinders, meende ook Wandson dat zijne machine veel meer waard was dan zij werkelijk was ; hij hield zich aan den eenmaal door hem bepaalden prijs en wees verschillende schoone aanbiedingen van de hand tot hij stierf. Hij wreekte zich voor den tegenslag, door op zijn sterfbed alle aanteekeningen en het model te vernietigen.

Ook in Engeland zijn dikwijls door gevangenen uitvindingen gedaan. Aan gevangenen die zich goed gedragen, wordt toegestaan, hun vroeger bedrijf in de gevangenis weer ter hand te nemen en soms hebben zij dan ook gelegenheid, in hunne cellen, zich met bijzonderen arbeid bezig te houden. Een beruchte falsaris, John Williams, was de uitvinder van een zeer practischen vischhaak, die er op zijne beurt duizenden voor maakte. Een andere misdadiger, de moordenaar Wainwright, vond in den tijd die verstreek tusschen zijne veroordeeling en zijne terechtstelling, een machine uit om bordels te maken.

De meeste breekwerktuigen die zoo nu en dan de politie in handen vallen, zijn door inbrekers vervaardigd, die daarvoor natuurlijk geen patent hebben aangevraagd, maar die hun eigen-gevonden werktuig onderhands aan « vakgenooten » verkochten.

De merkwaardigste uitvinding echter is het werk van een Franschen misdadiger.

Zij bestaat uit een dertig voet lange koord, aan welks einde zich een haak bevindt, die zonder mankeeren in ieder dak vastgrijpt. Een zeer vernuftige inrichting maakt het mogelijk, gemakkelijk langs die koord op en af te klimmen, zoodat men zonder groot over de geheele lengte van de koord kan heen en weer bewegen. Bovendien is het geheele toestel zoo eenvoudig ingericht dat het gemakkelijk in de broekzak kan worden meegedragen.

Reeds bij een zestal Fransche inbrekers heeft bij hunne aanhouding deze « brandladder » zooals dit toestel in de dieventaal heet, gevonden.

Het lied van den Smid.

Een smidjen in zijn smisse
Die zong den heelen dag ;
Zijn stemme klonk zoo helder,
Bij iederen hamerslag.
Hij zong zoo blij
Van tokke, tokke, tok,
Hij zong zoo vrij
Van kloppe, kloppe, klop,
Het klonk zoo lustig dan,
Het liedje van den zwarten man.

Een meisken op haar kamer,
Die had dat lied gehoord ;
Haar hartje ging aan 't jagen
Bij smidjes aardig woord.
Het ging zoo snel
Van tokke, tokke, tok,
Het ging zoo fel
Van kloppe, kloppe, klop.
Het sloeg zoo teeder dan,
Bij 't liedje van den zwarten man.

— « Och smidje van hierover,
Leer mij dat schoone lied » —
— « Lief meisje, ik zal 't u leeren
Als gij mij geerne ziet.
Kom zing met mij
Van tokke, tokke, tok,
Kom zing met mij
Van kloppe, kloppe, klop.
Wij zingen samen dan
Het liedje van den zwarten man.

Het meisken werd zijn vrouwtje
En hij haar « beste man »
En kleine kleuters kwamen,
Die zongen mede dan.
Ze zongen blij
Van tokke, tokke, tok,
Zij zongen vrij
Van kloppe, kloppe, klop.
Het klonk zoo lustig dan,
Het liedje van den zwarten man.

ALLERLEI NIEUWS.

HET CHINEESCH GASTHOF TE LAKEN. — De werken van dit gasthof, dat de koning doet oprichten achter de warande van zijn paleis te Laken, in de nabijheid der dikke Linde, zijn bijna voltooid en met de aanstaande lente zal het gasthof geopend worden voor het publiek. Men zal zich daar ten volle verplaatst vinden in het Oosten, daar in de nabijheid de prachtige Chineesche toren en het Japansche pavilloen staan.

In het Chineesch gasthof zullen de echte staatmannen als kellners optreden en men zal er Chineesche spijzen kunnen verkrijgen, zooals de vermaarde zwaluwnesten.

—o— *DAMES en JUFFERS* die van tijd tot tijd een pilleken DEPRATERE nemen zullen altijd een zuivere gelaatskleur hebben en moeten noch de maandstonden noch keeren der jaren vreezen.

1,50 fr. de groote doos bij den apotheker Depratere te Oostende, die in de provincie verzendt op aanvraag. Ook te bekomen te TONGEREN, bij Swinkels en Huydts. Hasselt : Machiels, Veltkamp en Schoofs. St-Truiden : Van Hooren en in alle goede apotheken.

— Het gemeentebestuur van Schaarbeek geeft 12,000 fr. voor het gedenkteeken aan dichter Emmanuel Hiel.

—o— *Het is zoo gemakkelijk* extra koffie te maken : gebruikt de Chicorei « der Trappisten » der fabriek Vincart van Silly. Weigert namaaksels.

— Men meldt uit Bergen : Door armoede gedreven heeft eene vreemde vrouw zich in de vaart te Houdeng verdronken. Daags nadien zocht haar man op dezelfde wijze den dood te Seneffe.

—o— *Bericht.* — Wanneer gij lijdt aan hoest, in de keel of de longpijpen, dan is het de Pastil Walthéry (1 fr.) die gij moet gebruiken, maar voor de andere ongesteldheden, is het de purgeer Pil Walthéry 1 fr. 25 die gij moet nemen.

— Het parket van Bergen, heeft het lijk van den onlangs gestorven Alexander Delhaye doen ontgraven, daar er een gerucht loopt als zou zijne dood eene misdadige oorzaak hebben gehad.

— AANRANDING. — Zondag avond, vroegen twee kerels tabak aan den H., van Gent, die omstreeks 11 ure naar huis ging. De heer H., greep plotseling een der kerels van en smeet hem in eene gracht. Daarop nam hij de vlucht.

De andere kerel had geen goesting hem achterna te loopen.

—o— *Keeren der jaren.* — De damen van zekeren ouderdom behouden de kracht en de volkomenste gezondheid wanneer zij zorg dragen zich van tijd tot tijd het lichaam te zuiveren met de antislijmachtige Pil Walthéry.

Depot : Schoofs en Machiels, te Hasselt.
Tongeren: Apotheken Swinkels en Vanderijst.

— INVOER VAN KOLEN. — Gedurende de negen eerste maanden van het jaar 1905, is de invoer van kolen in ons land met 323,000 ton of 10 1/2 ten honderd vermeerderd, terwijl de maand September alleen eene vermeerdering geeft van 80,000 ton of 27 ten honderd.

Terwijl die invoer gedurig toeneemt blijven de in Limburg ontdekte koollagen nog steeds onuitgebaat. Reden om met de ontginning dier nieuwe rijkdommen spoedig een begin te maken.

—o— KORTBORSTIGHEID. (*Asthma*). — Onmiddelijke beternis, volkomene genezing door het poeder en sigaretten van *Doktor Marant*, het krachtigste en spaarzaamste geneesmiddel, te bekomen in alle apothekerijen.

Om u te overtuigen vraagt stalen *(Franco en kosteloos)* bij den algemeenen depositaris Mr Hubert Kies Apotheker Kapelstraat, Oostende.

— LUITENANT-MOORDENAAR. — Te Posen (Duitschland) is maandag het proces begonnen voor den krijgsraad tegen luitenant von Lekov, beschuldigd van in dronkenschap zijnen eigenaar, zekere Roch, vermoord te hebben. Er zijn 21 getuigen gedaagd.

— EEN HOTELDIEF. — Te Berlijn is een hoteldief gepakt, die vooral in de Rijkprovincie en Westfalen zijn handwerk had uitgeoefend ; hij had het gemunt op de schoenen en laarzen, die door de gasten buiten de deur van hunne kamer werden gezet. Te Keulen, Dusseldorf, Duisburg, Krefeld, Essen, Dortmunt, enz., enz. heeft hij achtereenvolgens zijn slag geslagen. Over Mainz, Frankfort, Hannover en Maagdenburg kwam hij, aldaar buit makende, te Berlijn, waar hij nu in den val is geloopen.

Volgens de Duitsche bladen heet hij Leyendecker en is hij een Nederlander, die wegens verschillende misdrijven uit zijn vaderland heeft moeten vluchten.

—o— WAAROM vindt men in alle huisgezinnen *ELIXIR DE KEMPENAAR ?* Niet alleen omdat hij door de samenstelling van zuivere suiker en van eene zeer matige dosis gezuiverden alcool den aangenaamsten drank daarstelt die men wenschen kan, maar bovendien en vooral omdat de kostbare eigenschappen van de kruiden die hem zijnen lekkeren smaak geven, er eene echte gezondheidslikeur van maken ; verkrijgbaar bij M. Dans en zuster, Pleinstraat, 24, Tongeren, en bij alle likeurhandelaars.

— OP DEN MONT BLANC. — Eene massa werklië is op den Mont Blanc in Zwitserland begonnen met den aanleg van den spoorweg, van 18 kilometers, die de reizigers naar den top van den berg zal voeren.

— **Fabriek van Pianos** : Huis B. VAN HYFTE, Nederkouter 32, (tegenover de Bagattenstraat) Gent.

De Pianos B. Van Hyfte onderscheiden zich door hunne welluidendheid, duurzaamheid en voordeeligen prijs. *Nieuwe Pianos, in huur geweest zijnde, met grooten afslag.*

Tien jaren waarborg.

— VOOR DE POSTZEGELVERZAMELAARS. — Er zullen nieuwe Italiaansche postzegels gemaakt worden ; zij zijn geteekend door den beroemden schilder Michetti en zullen van de schoonste Europeesche zegels zijn.

De beeltenis van den koning zal vervangen worden door eene reeks zinnebeeldige of synthetische tafereeltjes, verbeeldende eenen waterval, de zee met de Italiaansche vloot, den draadloozen telegraaf, enz., enz. Alleen de internationale zegel van 25 centiemen, zal de beeltenis dragen van Victor Emmanuel III.

—o— Indien gij bleek, zwak of krachteloos zijt, indien gij ondermijnd zijt door bloedeloosheid of zenuwachtigheid, geneest u door de Pil van Dr Raphaël. fr. 1,75.

Apotheken Swinkels, Vanderijst en Broeders.

— SPIRITISME. — Een zonderling verzoekschrift is aan het bureel der Kamer toegekomen. Inwoners van Antwerpen, Brussel, Gent, Jumet en Luik verzoeken de Kamer eene wetenschappelijke kommissie aan te stellen ten einde onderzoek te doen naar de wezenlijkheid der spiritische verschijnselen en er aan de beide Kamers verslag over te doen.

De onderteekenaars stellen vast dat die verschijnselen, waarvan thans weer spraak is, reeds in 1854 werden bevestigd door een verzoekschrift, bekleed met 14,000 handteekens, aan de wetgeving der Vereenigde Staten gezonden. Zij voegen erbij dat de oplossing der kwestie van het hoogste belang is voor het mensch..dom.

Van die oplossing — zeggen zij — hangen af al de vraagstukken van het maatschappelijk leven en het licht over het konflikt tusschen wetenschap en godsdienst. Het is van belang, te weten... of wij eene ziel hebben en, zoo ja, of die ziel blijft leven na van het lichaam afgescheiden te zijn.

Dat zonderling verzoekschrift is naar de kommissie van verzoekschriften gezonden. Waren wij in de plaats van die kommissie, wij zouden aan al de onderteekenaars van het verzoekschrift een splinternieuwen katechismus zenden.

—o— **Pianos J. Oor Rue Neuve 83 Bruxelles.**

— DE ONGEZONDSTE MAANDEN. — Te Londen sterven meest menschen in December. Maar komt op den tweeden rang. In Frankrijk is de ongezondste maand, Januari. In Duitschland, Maart.

—o— POIL DE BRETAGNE (gebreveteerd), — Rumatiek, flerecijn, enz.

—o— De Missionnarissen die naar de Congo vertrekken zijn aan boord gefotographieerd door **Edm. Bastijns & Cie**, Huidevetterstraat, Antwerpen.

Dit huis levert de toestellen, platen en papieren aan de photographen die naar de warme landen gaan.

— HOE MOET MEN HOESTEN ? — Nu wij den winter naderen en er vele menschen met verkoudheid loopen, vinden wij het volgende in een geneeskundig blad, over de wijze hoe men hoesten moet.

Er zijn lieden die stillekens hoesten, anderen hoesten met geweld, wat niet aangenaam is voor de personen waarmede zij zich t' huis of in gezelschap bevinden en dit kan tot erge gevolgen aanleiding geven.

Het geweldig hoesten kan soms het scheuren hunner longen veroorzaken of dezelve ontsteken ; ook lopen zij gevaar zich een breuk te hoesten.

De longen zijn uit een zeer teeder sponsachtig geweefsel gevormd, dat ontsteekt en door de slijmen verstopt wordt. Het hoesten is eene natuurlijke poging, om zich nu daarvan te ontmaken. Maar door het geweldig hoesten loopt men erg gevaar.

Men moet zich dus gewoon maken zoo zacht mogelijk te hoesten. Dat is min

DE BOOZE GEEST

(3de VERVOLG.)

Uit hare overpeizingen ontwakend, zag zij om zich heen en bemerkte dat men hem op haar lette. Een student, of mogelijk een luitenant in burgerkleeding was blijven staan, zag haar aan en toen langzaam besluiteloos stiptte door en keerde weer terug. Aan de overzijde wandelde nog zulk een schildwacht aarzelend op en neer. En de vrouw, die den groentekelder sloot en de twee oude huurkoetsiers, die onder de lantaarn stonden, en een troep werklieden die voorbijkwamen, allen zagen ze haar brutaal in het gezicht.

Verschrikt, zonder te weten wat zij deed, vluchtte ze in het huis, het portaal door, naar eene daarachter gelegen binnenplaats. Daar was niemand, alles was er stil en rustig, want de kantoren waren al lang gesloten. Ook vandaar kon zij Benno zien binnenkomen, en zij hoopte dat hij nu maar spoedig komen zou. Maar zij gevoelde zich toch alles behalve op haar gemak in die vreemde, onbehaaglijke omgeving. Slechts haren vasten wil en de gedachte dat er geen ander middel was, deden haar op haren post blijven.

Het ergste was dat, wie het portaal binnen kwam, haar van uit het portaal zien kon, al was het dan slechts in onduidelijke omtrekken. En iedere persoon die verscheen, bleef dan ook een oogenblik staan en zag nieuwsgierig, soms glimlachend naar haar, alvorens den trap op te gaan.

Boven belde geen der heeren. De deuren werden aanstonds door een buigenden lakei geopend en toen advokaat Ostermeier, een beweeglijk zenuwachtig manneke, die gedurende dertig jaren het vraagstuk opgelost had hoe hij het zonder slaap kon stellen, daar hij over dag pleitte en zijne cliënten ontving, 's avonds naar diners of naar « premières » ging en den geheelen nacht tot aan de morgendschemering speelde — toen Ostermeier zich door den knecht in bruinen frak, korte broek en schoenen met gespen, den pels had laten afnemen, en half verkoud de handen wrijvend in de leeskamer kwam, waren zijne eerste woorden :

— Ze Henning is dat voor u ? Er staat beneden eene vrouw in het donker ! Misschien al met het vitriolflescke gereed ! Hebt ge iets aan de hand ? Bekend uwe schuld ?

Horst von Henning was tot hiertoe de eenige bezoeker in de leeskamer. Een cigaar rookend lag hij gemakkelijk in eene der groote lederen clubstoelen. Nu hief hij het hoofd een weinig op en vroeg langzaam :

— Hoe ziet zij er uit ?

— Gesluierd, mijn waarde ! — kellner ! Een cognac ! — Niets te zien ! Maar heel groot... eene soort Walkure, staat blijkbaar op de loer... een geval... hebt gij vermoeden wie het zijn kan ?

— Neen ! zegde de andere kortaf.

Hij had moeite om onverschillig te schijnen. Besluiteloos rookte hij voort, terwijl de advokaat, in wiens hoofd de gedachte altijd « krijgerke » speelde, al lang weer met iets anders bezig was en in 't havannakisje rommelend, eene aardigheid vertelde van 't gemaskerde bal in het Metropooltheater. Misschien was het toch jonkvrouw von Wackerode niet. In elk geval wilde hij wat meer zekerheid hebben alvorens naar beneden te gaan en mogelijk een vreemde dame aan te spreken.

De volgende die kwam, de jonge Pipke, een echte domkop, zegde als gewoonlijk niets, maar bleef op den drempel staan, om te zien of er nog geene partij « écarté » zou te spelen zijn.

Maar toen Ostermeier hem vroeg :

— Wel Pips, hebt ge beneden niets gezien ? antwoordde de jonge man met het bleeke, bezorgde gezicht en de groote ooren met voor hem buitengewoone levendigheid.

— Ja, we schijnen beneden op de plaats eene eerewacht te hebben.

En zijn metgezel, een Poolsche graaf uit Warschau, die als internationaal kaartspeler in de clubs van Europa thuis was en op zijne reis naar de Riviera in Berlijn acht dagen gastvoorstellingen gaf aan de groene tafel, knipoogde ondeugend. Het avontuur daar beneden zou hem wel aanstaan.

Maar hij sprak te weinig Duitsch. En vóór alles : de plicht riep. De kaarten lagen al gereed ! en nu kwam men langzamerhand al de clubleden opdagen, van het kantoor, van beroepsheden, van het middagmaal en niets doen.

Henning die deed alsof hem de geschiedenis van de dame beneden volstrekt niet aanging, stond midden in den leeszaal en zag de lange rij der aangrenzende vertrekken af. Groene tafels en tafeltjes overal ; ronde en vierkante, groote en kleine ; in het derde vertrek eene lange tafel. Voor het oogenblik was nog alles ledig. Doodsch, slaperig stil lag deze wereld van het spel, in den helderen glans van het electrische licht, middernacht afwachtend. Slechts ver in den uitersten hoek kleefde van de namiddagkoffie achtergebleven, een zwart hoopje van drie of vier tegen de groene ronde van een tafeltje, als vliegen op den rand van een suikerschaaltje. In een anderen hoek was de slaperige clubsecretaris bezig zijn bontgekleurde speelpenningen op hoopjes te leggen, terwijl de knechts met hunne gesp schoenen, die diep in het zichte tapijt zonken, onhoorbaar over en weer stapten.

Bij de gedachte dat de jonkvrouw von Wackenrode werkelijk beneden de wacht hield, als laatste middel der wanhoop van een onervaren meisje, om haren broeder het binnentreden te beletten, scheen Horst de club nog veel ellendiger en afschuwelijker, dat ze hem al die jaren toegeschenen had, waarin hij toch iederen avond gewalgd had van de levenslucht, die hij inademde, zoodra zijn voet den dorpel overschreed. En door een plotselingen, onoverwinnelijken afkeer aangegrepen, trad hij, zonder dat de anderen, die over de wedrennen in Nizza twistten, zich om hem bekommerden, naar buiten in den gang.

Terwijl hij daar op de tafel van den portier onder andere papierkens het rekeningske van zijne koffie en cognac uitzocht en betaalde, kwam juist de oude baron Wydenau aan.

— Zoo, gaat gij heen, Henning ? vroeg hij op gerekten toon.

— Ja, het is hier al te vervelend.

De grijze jonggezel stemde levendig toe.

— Juist kinderen, wat gijlieden eigenlijk aan die kaarten vindt... nu misschien zal ik er op mijn ouden dag ook den smaak nog van beet krijgen. Maar hoor eens ! — Hij liet zijne stem dalen. — Zie toch in het voorbijgaan beneden de dame op de plaats eens onder den hoed ! Ik geloof dat het de moeite waard is.

— Gelooft gij werkelijk dat er wat onder steekt ?

— Ik houd mij aan den hoed, zegde de oude losbol met nadruk. Die hoed is eene zeldzaamheid. Hij stamt uit den tijd van Albrecht den Beer ; of ten minste van het vorige jaar. Uit de provincie ! Niemand in Berlijn zou hem meer opzetten. Daarom vraag ik : Wat heeft eene dame uit de provincie hier 's avonds op de binnenplaats van de residentieclub te zoeken ?

Voor den ander was er nu geen twijfel meer aan. Hij zag den hoed van jonkvrouw von Wackerode vóór zich. En toen hij groetend zich verwijderde, knikte Wydenau hem goedkeurig toe en zegde :

— Ja, ja, ga gij de groote onbekende maar eens wat troosten ! Ik... ik gaf er wat voor, dat ik nog mee kon doen !

Beneden gekomen, herkende Henning aanstonds Anne-Marie, en zij herkende hem. Zij week voor hem terug, zich zooveel mogelijk in het duister houdend.

Maar hij volgde haar totdat zij bij den muur gekomen was en niet verder kon. Toen nam hij den hoed af en vroeg :

— Zeg mij nu toch om 's hemelswil, jonkvrouw, wat doet gij hier ?

— Wat gaat u dat aan ?

Hare stem beefde. De trots van daar straks was er niet meer in te hooren, veeleer angst en onrust. Zij voelde zich blijkbaar ten doode toe eenzaam en beklemd op de donkere binnenplaats, midden in het groote Berlijn, onder dien zwarten hemel, waaruit reeds sedert eenigen tijd bij afwisseling koude regen en natte sneeuw neerviel.

Hij liet hoofdschuddend de oogen over haar heenglijden, van den merkwaardigen hoed af tot op de boersche schoenen, waarmee zij, zonder er acht op te slaan midden in een grooten plas stond, en vroeg toen :

— En hoe lang wildet gij hier nog blijven ?

— Dat kan middernacht worden ! en later !

— Laat het middernacht worden...

Maar het klonk niet vastberaden. Zij rilde van nattigheid en koude ; en toen, om den drinkbeker van haar lijden te doen overloopen, zegde Hors von Henning :

— Dan zal ik nog wat zeggen, jonkvrouw ! de club heeft twee uitgangen. Ge kunt toch onmogelijk aan twee kanten tegelijk zijn.

Zij zag hem aan.

— Goed, dan ga ik naar de policie ! Nu dadelijk ! dan geef ik u aan.

— Verstandig, dat ge niet langer in dien plas blijft staan, jonkvrouw von Wackerode, zegde Henning en ging met haar mee op de straat. De policie heeft hier volstrekt niets mee te maken. Dat daar boven is een gesloten gezelschap het zijn rustige menschen, die niets anders verlangen dan met vrede gelaten te worden.

— Dan ga ik naar een dagblad en maak het daar bekend !

— ... dat in de Residentieclub gespeeld wordt ? Maar dat weet iedereen ! De gazetten nemen alleen maar nieuws op.

— Maar er moet toch iets op te vinden zijn ! riep zij, radeloos de handen vouwend en hem beziende.

Horst dacht een oogenblik na. Toen zegde hij eenvoudig :

— Ik geloof het niet.

— Dus dat is geoorloofd ? Zij riep het zoo luid, dat een paar voorbijgangers omzagen. Gij moogt daar jaar in jaar uit zitten en als een rooverhoofdman huishouden ? Ja, lach maar als een roover, zeg ik ! Leeft ge niet van het geld van vreemde menschen ?

Een oogenblik zweeg haar metgezel. Toen zegde hij diepzinnig :

— De meeste menschen zijn verschrikkelijk dom.

— Dat weet ik ! mijn broeder Benno is altijd een domoor geweest, en zal het blijven. Maar gij zijt niet dom ! Gij weet uitstekend wat ge doet. Antwoord mij nu eens eerlijk : Meent ge waarlijk het recht te hebben zoo'n onnoozelen kwajongen, tot op den laatste penning uit te schudden ?

Hij haalde de schouders op.

— Als ik het niet doe, dan doen het toch anderen.

Zij lachte minachtend.

— Waarlijk eene schoone reden, von Henning ! Een edelman waardig ! O zeker, als de eene geen valsch geld maakt, dan doen het toch anderen. Als ik geen moord bega om te stelen, dan zijn er anderen voor te vinden. Zoo is alles te verontschuldigen. Maar dat gij u niet schaamt met zulke woorden voor mij te staan, dat is...

Zij vond niet dadelijk het woord. Bij het schijnsel van de lantaarn zag zij weer de vreemde uitdrukking op zijn gezicht. Dat bracht haar in verwarring.

(Wordt vervolgd.)